

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد طلکبی:

کد امتحان:	۲۴۰۱۲/۰۶
تاریخ آزمون:	۱۴۰۱/۰۳/۲۵
عنوان:	فقه استدلالی ۴
کتاب:	دروس تمهیدیه فی فقه الاستدلالی - جلد ۲
محدوده:	نکاح، طلاق، یمن، نذر و عهد (ص ۱۳۸-۴۰)
حذفیات:	مباحث رضاع تا شروط رضاع محرم (ص ۶۹-۶۵) مستندات مباحث اقسام طلاق (ص ۱۱۱-۱۰۳) و مستندات مباحث یمن، نذر و عهد (ص ۱۳۸-۱۲۹)

کلمه از نوشتن نام و نام خانوادگی در برگه امتحان و پاسخنامه، خودداری نمایید.

۱- به نظر مصنف برای اثبات «حرمة النظر الی بدن الاجنبیة و لو لم یکن بتلذذ» به کدام یک از ادله ذیل نمی توان استدلال کرد؟ ص ۵۰-۴۹ (آزمون ورودی سطح سه سال تحصیلی ۹۶-۹۷)

/۵

- الف. الروایات التي تستثنی الوجه و الکفین من حرمة الابداء
- ب. «قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم ...»
- ج. «لا یبدین زینتهن الا لبعولتهن أو ...»
- د. «و لیضربن بخمرهن علی جیوبهن»

۲- دلیل تعمیم آیه شریفه: «حُرِّمَتْ عَلَیْكُمْ ... وَ امْهَاتُ نَسَائِكُمْ...» (نساء: ۲۳) بر حرمت ازدواج «مادربزرگ زوجه» چیست؟ ص ۵۸

/۵

- الف. مفهوم موافق
- ب. اولویت
- ج. اطلاق
- د. تبادر

۳- آیه شریفه: «و لاتمسکوا بعصم الکوافر» (الممتحنة: ۱۰) بیانگر عدم جواز نکاح با چه کسی است؟ ص ۷۹

/۵

- الف. الکافر غیر کتابی
- ب. الکافرة غیر کتابیة
- ج. الکافرة کتابیة
- د. الکافر کتابی

۴- درباره «اعتبار کراهت در طلاق خلع» کدام گزینه صحیح است؟ ص ۱۲۵

/۵

- الف. تعتبر کراهة الزوج و عدم کراهة الزوجة.
- ب. يعتبر عدم الكراهة من الزوج لزوجته.
- ج. تعتبر الكراهة من احد الطرفين.
- د. تعتبر الكراهة من كلا الطرفين.

۵- گزینه صحیح در مورد «رجحان متعلق یمین» را معین کنید. ص ۱۲۹

/۵

- الف. یلزم رجحان متعلق الیمین ولو بحسب المصلحة الشخصية للحالف.
- ب. لا ینحل یمین الوالد بعد انعقاده مع نهی والده ان کان راجحاً شرعاً.
- ج. لا ینعقد الیمین إلا اذا کان متعلقه راجحاً بحسب المصلحة النوعیة.
- د. یجب الوفاء بالیمین و ان صار متعلقه مرجوحاً بعد انعقاد الیمین.

۶- به نظر مشهور فقها کفارہ کدام مورد «عتق رقبة یا دو ماه روزه یا اطعام شصت فقیر» است؟ ص ۱۳۸-۱۳۷

/۵

- الف. نذر و عهد
- ب. یمین
- ج. عهد
- د. نذر

۷- روایات: «لیس للبکر مع أیها امر ما لم تثیب» و «لاتنکح ذوات الأباء من الابکار إلا باذن آبائهن» و «یکون ذلک برضاها» چگونه بر اعتبار موافقت «پدر و دختر» در «ازدواج دختر باکره» دلالت می‌کنند؟ ص ۴۸-۴۷

جواب: همه این روایات فی الجمله بر اعتبار اذن پدر دلالت دارند بدون این که معارضه‌ای در کار باشد. (۱ نمره) اما نسبت به اعتبار موافقت و اذن دختر، این روایات با یکدیگر تعارض و تساقط می‌نمایند و لازم است به اصل رجوع کنیم؛ نتیجه رجوع به اصل نیز لزوم موافقت دختر باکره است؛ زیرا هنگامی که در ترتب اثر عقد بدون رضایت دختر شک کردیم اصل عدم ترتب اثر جاری می‌شود. (۱ نمره)

۸- با توجه به عبارت: «شروط الرضاع المحرم: خلوص اللبن و أن یکون الارتضاع موجباً لإنبات اللحم و شد العظم والطریق الشرعی لاحراز ذلک...» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۷۱-۷۲

الف) دلیل اعتبار خلوص لبن چیست؟
جواب: زیرا انتشار حرمت متوقف بر صدق عنوان ارتضاع لبن است و در صورت مخلوط شدن با چیز دیگر که موجب سلب این اسم می‌شود بر آن ارتضاع لبن صدق نمی‌کند.

ب) با توجه به اختلاف روایات معیار در تعیین مقدار رضاعی که موجب انتشار حرمت می‌شود را توضیح دهید.

جواب: روایات در این زمینه از نظر کمی و زمانی اختلاف دارند اما همه آنها در معیار تعیین کیفی مشترک هستند و آن این است که هر گاه ارضاع موجب روییدن گوشت و محکم شدن استخوان شود حرمت حاصل می‌شود و ظاهر روایات این است که تحدید زمانی و کمی نیز به عنوان طریق برای احراز تحدید کیفی ذکر شده‌اند.

۹- نحوه تعارض روایات در زمینه عدم جواز ازدواج در حالت احرام و کیفیت حل تعارض را بنویسید. دلیل تعمیم حرمت در صورت عدم دخول چیست؟ ص ۸۱

جواب: در این زمینه سه دسته روایت وجود دارد یک طایفه مطلقاً بر حرمت ابدی دلالت می‌کنند. طایفه دوم مطلقاً بر عدم حرمت دلالت می‌کنند و طایفه سوم بر حرمت در فرض علم به حرمت و عدم حرمت در فرض جهل دلالت می‌کنند. با توجه به روایات طائفه سوم، روایات طائفه اول بر فرض علم به حرمت و روایات طائفه دوم بر فرض جهل به حرمت حمل می‌شود. دلیل تعمیم: اطلاق نصوص.

۱۰- دلیل مصنف بر عدم استحقاق زوجه در ازدواج موقت نسبت به نفقه چیست؟ ص ۹۰

جواب: مسأله مذکور عام البلوی بوده پس حکم آن باید برای اصحاب روشن بوده باشد و احتمال اینکه نفقه دادن به زوجه غیر دائمه واجب باشد منتفی است زیرا اگر ثابت بود باید در روایات و سخنان اصحاب منعکس می‌شد که نشده است. پس نفقه زن غیر دائم واجب نیست.

۱۱- دلیل بطلان طلاق در دو فرض زیر را بنویسید. ص ۹۴

الف) اگر مردی به زن خود بگوید: «انت طالق ان فعلت کذا».

جواب: طلاق صحیح نیست چون یکی از شرائط صحت طلاق این است که طلاق باید منجز و قطعی باشد نه معلق و در اینجا صیغه طلاق به صورت معلق جاری شده است.

ب) اگر مردی بگوید: «أحدی زوجاتی طالق».

جواب: طلاق صحیح نیست چون یکی از شرائط صحت طلاق این است که مطلقه معین گردد ولی در اینجا مطلقه معین نشده است.

۱۲- طلاق «بائن» را تعریف نموده و اطلاق سه‌گانه «طلاق سنی» را توضیح دهید. ص ۱۰۵-۱۰۴

جواب: طلاق بائن طلاق است که زوج حق رجوع به مطلقه را ندارد. (۵/۰ نمره)

الف. سنی به معنای اعم؛ طلاق است که دارای تمام شرائط ذکر شده باشد که در مقابلش طلاق بدعی است که فاقد برخی شروط طلاق می‌باشد.

ب. سنی مقابل عدی: طلاق است که در عده زن، رجوع همسر محقق شود ولی نزدیکی صورت نگیرد.

ج. سنی به معنای اخص: طلاق است که در عده زن، همسر رجوع نکند بلکه بعد از اتمام عده زوجه را با عقد جدید به ازدواج خود در می‌آورد.

۱۳- در هر یک از صورت‌های ذیل مقدار عده را بنویسید: ص ۱۱۲

الف. عده طلاق مستترابه: جواب: ۳ ماه

ب. عده وفات زن حامله ای که عقد موقت بوده است: جواب: ابعدا الجلین از حمل و چهار ماه و ده روز

ج. عده طلاق زنی که وطی به شبهه شده است: جواب: مانند مطلقه

د. عده وفات زن غیر حامله صغیره: جواب: ۴ ماه و ۱۰ روز

۱۴- چهار حالتی که مصنف با کلمه «عمد» در عبارت: «الحنث الموجب للکفارة هو ما صدر عن عمد» از لزوم کفاره خارج می‌کند را بنویسید. ص ۱۲۹

جواب: نسیان، اکراه، اضطرار و جهل.